

34 (094.5)
(497.1)

2777

2

Поштарина плаћена.

Год. XV

НОВИ САД 15. II. 1935

Број 2

ЗБИРКА

закона, министарских наредаба
уредаба и расписа

И

ЗБИРКА

ОДЛУКА ВИШИХ СУДОВА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

XV

1935

УРЕЂУЈЕ И ИЗДАЈЕ:

Др. НИКА Ј. ИГЊАТОВИЋ

ПРЕТСЕДНИК АПЕЛАЦИОНОГ СУДА У НОВОМ САДУ

Садржај: 7. Где може бити адвокат, бивши судија? — 8. Клевета путем штампе. — 9. Отварање стечаја. — 10. Нападање тестамент. — 11. Побачај као бракоразводни узрок. — 12. Несигниран рекурс. — 13. Силовање. — 14. Недостојност удовице. — 15. Прављење лажне исправе. — 16. Потстрекавање. — 17. Утаја некажњива. — 18. Увреда. — 19. Клевета. — 20. Тумачење тестамент. Одрицање од наследства. — 21. Ломбардни зајам.

Садржај: 3. Решење Апел. суда о утврђењу каматне стопе за капитализирање чистог прихода земљишта и зграда. — 4. Тумачење чл. 4. Уредбе о заштити земљорадника. — 5. Повећање таксе у случају супарничарства. — 6. Распис о тумачењу чл. 91. Правилника за рад отсека рачуноводства фин. Дирекција. — 7. Указ о амнестији. — 8. Закон о именима места и улица и о обележавању кућа бројевима.

ШТАМПАРИЈА ДУШАНА ЧАМПРАГА И ДРУГА, НОВИ САД

обавезност наследничке изјаве и на последице кад се пропусти наследничка изјава (§§ 93 и 94), на придржавање благодети полиса (*beneficium inventarii*, § 94 став 1 и § 69 став 1), на позивање веровника заоставштине (§§ 106 и 107), на плодносно улагање главнице штићеника (§ 159), на штитничке рачуне (§ 162), на старање за ванбрачну децу (§§ 181 и 182), на утврђење очинства у случајевима § 216, на негу, васпитање и издржавање малолетне деце (§ 265), примењивање се само утолико, уколико за њих постоји основ у прописима грађанског права, који важе у појединим подручјима Краљевине.

Опште прелазно наређење у погледу поступка

Члан 28.

Уколико није следећим члановима што друго наређено, ванпарничне правне ствари које су дана, кад нови Ванпарнични поступник добије обавезну снагу, већ у току, решаваће судови или власти које су до тога дана биле за то надлежне, и то по прописима који су до тада важили. Али за делеговање у оставинским стварима вредиће прописи новог Ванпарничног поступка (§ 21. Вп. у вези са 28 и 29 Гпп).

Посебна прелазна наређења у погледу неких врсти ванпарничног поступка

а) у погледу оставинског поступка

Члан 29.

(¹) У погледу оставинске имовине, која се по досадашњим прописима имала чувати код суда, а која се по прописима новог Ванпарничног поступника нема више код суда чувати, дужност суда да чува такву имовину као и дужност да се стара о њезином плодносном улагању и наплаћивању камата престаје даном ступања на снагу Ванпарничног поступника.

Ув. д. ср/333

(²) Такве ствари имају се по службеној дужности предати странкама. Ако те ствари спадају у имовину, која је предмет фидеикомисарне супституције, или сличне наредбе (§ 120 Вп.), или на којој неком припада право плодуживања, онда ће се оне предати садашњем наследнику, односно ономе, коме припада право плодуживања.

б) у погледу поступка у пословима старатељства (штитништва и скрбништва) уопште

Члан 30.

Штитничке и скрбничке ствари, које су дана, кад нови Ванпарнични поступник добије обавезну снагу већ у току, пренеће се истог дана, на судове или власти, које су надлежне по прописима новог Ванпарничног поступника. По његовим ће се прописима ове ствари даље свршавати. Ако у скрбничкој ствари дана, када нови Ванпарнични поступник добије обавезну снагу, одлука о стављању под скрбништво још није постала правноснажном, ствар ће се пренети и даље водити по новим прописима тек кад ова одлука постане правноснажном, уколико није чл. 33 што друго наређено.

Члан 31.

По предлогу управника којег од завода означених у чл. 11 и 12 овог закона може старатељски суд пошто саслуша штитника наредити да штитништво над малолетницима који се на дан ступања на снагу овог закона налазе у таквом заводу пређе на управника завода, уколико такво штитништво већ не постоји по прописима који су до сада важили.

в) у погледу поступка о одузимању својевласти

Члан 32.

Ко је пре дана ступања на снагу новог Ванпарничног поступника или после овог дана, али по досадашњим прописима стављен под скрбништво (старатељство) због

душевне болести, лудила, немоћи или слабоумности, сматра се даном ступања на снагу новог поступника изједначеним с лицем коме је потпуно одузета својевласт због душевне болести или слабоумности, ако је стављен под скрбништво (старатељство) због расипништва сматра се истим даном изједначеним с лицем, коме је због расипништва делимично одузета својевласт.

Члан 33.

Наређења новог Ванпарничног поступника и овог Уводног закона о враћању својевласти и о преименању стања несвојевласти (§ 191 Вп. у вези са чл. 20 овог закона) примењиваће се и на лица која су пре дана његовог ступања на снагу или после овог дана, али по досадашњим прописима стављена под скрбништво (старатељство).

Члан 34.

Уколико други закони или уредбе, у које се прописима новог Ванпарничног поступника о одузимању својевласти не дира, за стављење под скрбништво (старатељство) вежу извесне последице, ове последице наступају и у погледу лица којима је на основу овог Уводног закона и прописа Ванпарничног поступника одузета својевласт. Последице које су по постојећим законима везане за стављање под скрбништво (старатељство) због душевне болести, наступају и у случају потпуног одузимања својевласти због слабоумности.

Члан 35.

Прописи овог Уводног закона и новог Ванпарничног поступника неће се примењивати на поступак о стављању под скрбништво (старатељство) који је у току, ако је од надлежног суду првог степена већ донесена одлука о стављању под скрбништво (старатељство). Али ће се тај поступак по потреби, допунити у смислу наређења новог Ванпарничног поступника.

Члан 36.

Наређењима овог Уводног закона и новог Ванпарничног поступника о одузимању својевласти не дира се у прописе Грађанског законика о продужењу очинске власти и штитништва.

г) у погледу поступка ради судског поништаја исправа

Члан 37.

(¹) У стварима, у којима је пре дана ступања на снагу седмог дела новог Ванпарничног поступника судском одлуком покренут поступак ради судског поништаја исправе, тај ће се поступак довршити по досадашњим прописима. Али се поступак има обуставити ако је покренут у погледу таквих исправа које по новом Ванпарничном поступнику не могу бити предмет судског поништаја.

(²) По предлогу странке ће се и поступак ради поништаја покренут од 1 марта 1934 године по досадашњим прописима објављивати у Средишњем веснику (§ 250 Вп).

Прелазна наређења у погледу примене Закона о извршењу и обезбеђењу

Члан 38.

Док Закон о извршењу и обезбеђењу од 9 јуна 1930 год. не добије обавезну снагу, вредеће следеће:

Где се нови Ванпарнични поступник позива на прописе Закона о извршењу и обезбеђењу, имају се подразумевати односи прописа грађанских парничних поступника или закона о извршењу (о овршном поступку) који данас важе у појединим подручјима Краљевине.

Прелазна наређења у погледу надлежности

Члан 39.

Док на подручју Касационог суда у Београду и Великог суда у Подгорици Закон о извршењу и обезбеђењу

не добије обавезну снагу, на тим подручјима вршиће доброволне процене и продаје опште управне власти првог степена. Ове се имају при томе придржавати прописа петог дела Закона о судском ванпарничном поступку (§§ 223—230).

Члан 40.

Даном ступања на снагу новог Ванпарничног поступника на подручју Апелационог суда у Загребу садашња сиротињска поверенства вршиће послове као старатељска поверенства по његовим прописима уколико се по прелазним наређењима из чл. 27 и след не би имали примењивати досадашњи прописи, а док се не издају наређења предвиђена у § 211 Ванпарничног поступника вредеће за њих досадашњи прописи о њиховом уређењу.

Члан 41.

Док се не установи један Касациони суд за целу Краљевину вредеће следеће:

1) Садашња одељења Касационог суда споменута у § 103 Закона о уређењу редовних судова од 18 јануара 1929 год. сматрају се као Касациони суд у смислу прописа новог Ванпарничног поступника.

2) У случајевима § 231 Ванпарничног поступника надлежно је за одређивање местне надлежности оно одељење Касационог суда од споменутих у бр. I., у чијем се подручју налази пребивалиште странке која ставља предлог.

3) Прописи § 104 Закона о уређењу редовних судова примењиваће се, ако се у ванпарничном поступку појави сукоб међу судовима (старатељским властима), који се налазе у подручјима разних одељења Касационог суда, а прописи § 107 истог закона, ако се ради о преносу надлежности од старатељског суда (старатељске власти) у подручју једног одељења Касационог суда на старатељски суд (старатељску власт) другог одељења Касационог суда.

4) Прописи чл. 46 бр. 4 Уводног закона за Законик о судском поступку у грађанским стварима сходно ће примењивати и на ванпарнични поступак.

VI Посебна прелазна наређења за подручја Касационог суда у Београду и Великог суда у Подгорици

Члан 42.

(¹) Остају у важности прописи члана 146 а) Правила о поступању у неспорним (ванпарничним) делима од 1872 године све дотле, док јединствени Грађански законик не добије обавезну снагу за ово подручје.

(²) На решења донета по предњем законском пропису има места рекурсу (жалби) само Апелационом суду.

(³) На подручју Општине града Београда попис и процене заоставштине умрлог за образовање његове масе у смислу чл. 46 Закона о таксама вршиће као до сада једино Општина београдска и наплаћиваће за то таксу коју је и до сад наплаћивала.

Члан 43.

Где не постоје земљишне књиге вредеће следеће:

1) Остају у важности прописи чл. 2 тачке 7 став 2 до 4 закључно Правила о поступању у неспорним (ванпарничним) делима од 1872 године уколико су у питању непокретнине. Пропис става 2 члана 42 вредеће и овде.

2) У свима случајевима у којима ће се попис вршити (§ 69 Вл.) одлука о уручењу заоставштине (§ 136 Вл.) саджаће поименце и ствари заоставштине по попису.

VII Посебна прелазна наређења за подручје Апелационог суда у Новом Саду

Члан 44.

Други део новог Ванпарничног поступника о расправи заоставштине (§§ 22 до 143) добиће у оном делу

правног подручја Апелационог суда у Новом Саду, у којем не важи аустријски Општи грађански законик као и на подручјима среских судова у Чаковцу и Прелогу обавезну снагу, кад у овим подручјима добије обавезну снагу јединствени Грађански законик. Али прописи § 31 новог Ванпарничног поступника важиће и за та подручја с тиме, да ће наређење става другог истог § а важити и за тражење наследних сведожаба (уверења) по одредбама Зак. чл. XVI: 1894 год.

Члан 45.

Где се у новом Ванпарничном поступнику, осим у његовом седмом делу, спомиње закон без ближег означавања, имају се у правном подручју Апелационог суда у Новом Саду као и на подручјима среских судова у Чаковцу и Прелогу подразумевати сви правни извори, уобрајајући амо и обричајно право, као и одлуке јудексуриалне конференције, уколико су још у снази.

Члан 46.

(¹) На подручју Апелационог суда у Новом Саду као и на подручјима среских судова у Чаковцу и Прелогу данашњи сирочадски столови вршиће послове старатељске власти у досадашњем делокругу и по досадашњим прописима о њиховом уређењу све дотле, док се уредбом Министра правде њихова надлежност не пренесе на редовне судове.

(²) Правне лекове против одлука сирочадских столова решаваће у другом степену окружни судови, а у трећем степену Касациони суд. Њима доставиће се на решавање правни лекови који се на дан ступања на снагу овог закона затеку као нерешени код данашњих власти другог и трећег степена.

(³) Прописи трећег дела новог Ванпарничног поступника примењиваће се и на поступак пред властима споменутим у ставу 1 и 2, уколико се по прелазним наре-

ђењима из члана 27 и след. не би имали примењивати досадашњи прописи.

VIII Завршна наређења

Члан 47.

(¹) Овај закон ступа у живот на дан кад се обнародује у „Службеним новинама“, а, осим прописа чл. 1 став 2 и чл. 37 добија обавезну снагу на дан када добије обавезну снагу Закон о судском ванпарничном поступку. Прописи чл. 1 став 2 и чл. 37 добијају обавезну снагу по протеку једног месеца од дана обнародовања овог закона, а прописи чл. 1 став 3 и чл. 44 реченица друга добијају обавезну снагу од дана обнародовања овог закона у „Службеним новинама“.

(²) Министар правде овлашћује се да ближа наређења потребна за извршење Закона о судском ванпарничном поступку и овог Уводног закона изда било Судским пословником било засебним уредбама и правилницима, и то уколико засецају у надлежност других министарстава, у споразуму са надлежним министрима.

Препоручујемо Нашем Министру правде, да овај закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о његовом извршењу старају, властима заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају,

26 јула 1934 године

Бр. 73230-„З“-177

Београд

Министар правде,
Бож. Ж. Максимовић с. р.

Видео и ставио државни печат,

Чувар државног печата,

Министар правде,

Бож. Ж. Максимовић с. р.

Претседник Министарског савета,

Никола Т. Узуновић с. р.

(Следују потписи осталих Министара)

(Обнародован у Служб. Нов. од 4. августа 1934 г. број 178-XLVII).

3.

РЕШЕЊЕ

Апелационог суда у Новом Саду о утврђењу каматне стопе, по којој ће се капитализирати чист приход земљишта и зграда.

Број Су 40/1/35.

Апелациони суд у Новом Саду донео је следеће:

РЕШЕЊЕ:

У смислу §. 26 Уредбе о постављењу и избору вештака за процењивање земљишта, о њиховом награђивању и о поступку при процењивању, утврђује се за подручје овог Апелационог суда за годину 1935 каматна стопа, по којој ће се капитализирати утврђени чист приход и то код:

1.) Пољопривредних земљишта на подручју Окр. суда у Новом Саду, Сомбору и Суботици са 8%, а у осталом подручју са 6%;

2.) Земљишта шумске привреде са 3%;

3.) Зграде без пољопривредних, шумских и индустријских предузећа и то у градовима: Новом Саду и Суботици са 6%, у Вел. Бечкерек, Сенти, Сомбору и Панчеву са 5%, а у осталом подручју са 4%.

Нови Сад, 3 јануара 1935 године.

Др. Н. Игњатовић с. р.

Претседник Апелационог суда у Н. Саду.

4.

ТУМАЧЕЊЕ

чл. 14. Уредбе о заштити земљорадника.

Број Су 20/1/35.

Господину

Претседнику Окружног суда

Старешини Среског суда

Министарство правде доставило је овом Претседништву акт бр. 119868 од 18/XII 1934 ове садржине:

„Министарство Финансија — Одељење пореза својим актом од 6 децембра 1934 године Бр: 96187/III доставило је Министарству правде следеће:

Поводом покренутог питања, како се има тумачити члан 14 Уредбе о заштити земљорадника, којим је предвиђено ослобођење од таксе, Одељење пореза на основу члана 43 Закона о таксама даје следеће објашњење:

Према члану 14 Уредбе о заштити земљорадника, овера потписа неписменог земљорадника ослобођена је сваке таксе. Ово ослобођење не може се проширити и на остале таксе по разним исправама, као и на таксу од правног посла, који исправе садрже. Дакле, ослобођење предвиђено је само за таксу из Т. Бр. 43 таксене тарифе, док се остале таксе имају у целости наплаћивати.

Достављајући предње Одељењу пореза част је замолити Министарство, да изволи са предњим упознати све подручне власти, ради једнообразног поступка“.

Горњи распис достављам г. г. члановима овог Апел. суда ради знања, а г. г. Претседницима Окружних судова ради достављања подручним им судовима с тим наређењем да ми о учињеном поднесу извештај у року од 8 дана.

Потребне отправке расписа за подручне судове шаљем у прилогу.

Нови Сад, 2 јануара 1935 године.

Др. Н. Игњатовић с. р.

Претседник Апелационог суда у Н. Саду.

5.

РАСПИС

о повећању такса у случају супарништва

Број Су 1310/1-105/34.

Господину

Претседнику Окружног суда

Старешини Среског суда

Министарство правде упутило је овом Претседништву акт Број 36834 од 19 априла 1934 ове садржине:

Министарство финансија, одељење пореза својим актом од 10 априла о. г. бр. 23086/34 доставило је овом Министарству следеће:

„Покренуто је било питање, да ли се пропис II напомене уз Тар. број 6 закона о судским таксама односи и на платне налоге у меничном поступку.

Министарство финансија, одељење пореза, даје на основу §-а 43 закона о судским таксама по овој ствари следеће објашњење:

Напомена II уз тар. број 6 Закона о судским таксама гласи:

„У споровима преко 3000 динара такса за одлуке, којима се пресуђује о захтевима више тужилаца (супарничара), односно против више тужених лица (супарничара), повећава се са 10% за сваког даљњег тужиоца, но не преко 100%. Исто важи и у случајевима споредног мешања у парници“.

Овај 10% прирез има свој разлог у томе, пошто супарничарство односно споредно мешање у спор проузрокује суду у пуно случајева повећање рада.

А на другој страни не може се губити из вида, да процесне институције супарничарства односно споредног мешања у спор омогућавају странкама, да на јевтинији начин дођу до свога права, пошто се њихови спорни односи сви скупа регулишу у обим једног јединог правног спора.

То су две околности, које оправдавају, да држава тражи по оваквим стварима и вишу таксу, и по свима одлукама из тар. број 6 закона о судским таксама, донетим у споровима преко 3000 динара, дакле код процентуалних такса за одлуке.

Стога овај 10% прирез не односи се само на оне одлуке, које суд доноси у форми пресуде, него и на оне, које суд доноси у форми закључка, одлуке или платног налога или коначног закључка (види § 2 тачка 3 закона о судским таксама).

Моли се Министарство правде, да изволи ово објашњење саопштити свима судовима“.

Горњи распис достављам подручним судовима ради знања и управљања с тим, да ми г. г. Претседници подручних Окружних судова поднесу извештај о томе, да су горњи распис примили, односно да су овом распису приложене отправке послали подручним Среским судовима.

Нови Сад, 22 априла 1934 год.

Др. Н. Игњатовић с. р.

Претседник Апелационог суда у Н. Саду.

6.

РАСПИС

о тумачењу чл. 91 правилника за рад Отсека Рачуноводства Фин. Дирекција.

Број Су 2317/1/34.

Господину

Претседнику Окружног суда

Старешини Среског суда

Министарство Правде доставило је овом Претседништву акт број 64293 од 6 јула 1934 г. ове садржине:

„Министарство Финансија под Бр. 92600/II од 25 јуна о. г. доставило је следеће:

Господин Министар Финансија под Бр. 92600/II од 25 јуна о. г. изволео је дати следеће објашњење:

Расписом Одељења државног рачуноводства број 60503/II од 25 маја 1931 год. дато је свима државним надлештвима и установама објашњење чл. 91 Правилника за рад Отсека рачуноводства Финансијских Дирекција и за рачуноводство благајничко пословање Пореских управа Бр. 165000/II од 23-XII-1930 год. по коме се овакој наредби односно налогу за исплату има приложити уредна нетаксирана и немонетирана признаница на суму на коју наредба односно налог гласи.

У једном конкретном случају на питање једне Месне контроле у давању потврда пријема новца од стране државних установа Главна Контрола у својој општој седници од 5 фебруара 1932 год. Бр. 7227 одлучила је да кад се државној установи или приватном лицу врши исплата преко Поштанске штедионице служе прописи чл. 75 90 Правилника о раду Отсека Рачуноводства Број 165000/30 у којим случајевима уопште није потребна признаница.

Са овим гледиштем Главне Контроле и ја сам сагласан, јер признаница на којој није потврђен пријем потписом монете не може претстављати доказни исплатни докуменат, те је према томе није потребно ни прилагати наредби односно налогу за исплату. Као доказ о исплати по односној наредби—налогу за исплату служи потврда Поштанске штедионице, да је чек извршен у см. чл. 92 Правилника Број 165000/II од 23-XII-1930 год.

С тога на основу чл. 138 Закона о држ. рачуноводству и чл. 127 Зак. о организацији Финансијске управе,

ОБЈАШЊАВАМ:

Да се одредба првог става чл. 91 Правилника за рад Отсека Рачуноводства Финансијских дирекција и за рачуноводство-благајничко пословање пореских управа Бр. 165000/ од 23-XII-1930 год. има разумети тако, да се наредбама односно налозима за исплату не треба да прилажу признанице корисника, пошто као доказ исплатним благајницама о извршеној исплати служи потврда Поштанске штедионице у см. чл. 92 истог Правилника да је чек извршила, а за доказ да је корисник новац примио служи Поштанској штедионици потврда пријема корисника на самој чековној упутници приликом пријема новца на пошти.

Односно наплате признаничне таксе важи одредба става другог чл. 91 истог Правилника.

Распис Одељења држ. рачуноводства бр. 60503/II од 25 маја 1931 год. престаје даље важити“.

Горњим расписом изволите упознати све подручне судове, а о учињеноме поднети извештај овом Претседништву.

Уједно Вам достављам потребан број расписа и за подручне Вам Среске судове.

Нови Сад, 12 јула 1934 године.

Др. Н. Игњатовић с. р.

Претседник Апелационог суда у Н. Саду.

7.

У име Његовог Величанства ПЕТРА II.

по милости Божјој и вољи народној

Краља Југославије

КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

На предлог Министра правде, а на основу члана 30 Устава Краљевине Југославије, нашли су се побуђени, да путем Милости даду амнестију и помиловање у следећим границама:

I.

Дајемо општу амнестију за штампарске кривице, које се као такве казне по закону о штампи, а које су учињене закључно до 1 јануара 1935 године, без обзира на то, да ли је пресуда изречена или не, да ли је она извршена (правоснажна) или не, односно да ли је отпочео кривични поступак или не.

Изузимају се кривице кажњиве по закону о заштити јавне безбедности и поретка у држави, као и кривице из Главе XII Кривичног закона.

II.

Дајемо општу амнестију за кривице по закону о шумама од 21 децембра 1929 године, а које су учињене закључно до 1 јануара 1935 године, без обзира на то, да ли је пресуда изречена или не, да ли је она извршена (правоснажна) или не, односно да ли је отпочео кривични поступак или не.

Изузимају се кривице из §§ 142, 143, 144, 146, 148, и 149 Закона о шумама од 21 децембра 1929 године.

III.

Опраштамо лицима, која су осуђена од стране грађанских и војних судова, казне лишења слободе, које не трају више од 3 месеца, као и новчане казне до 2000 динара, односно остатке тих казни, изуевши за увреде и клевете, које се казне само по приватној тужби.

IV.

Опраштамо лицима осуђеним од стране грађанских и војних судова на казну лишења слободе преко 3 а не више од 6 месеци ову казну у целини, односно у неизвршеном остатку, под условом, да помиловано лице у року од пет година од дана овог Указа не учини ни једно злочинство нити преступ или исту (прекршај) из користољубља, нити које дело кажњиво по Закону о заштити јавне безбедности и поретка у држави или из Главе XII Кривичног закона, изуевши за увреде и клевете, које се казне само по приватној тужби.

Исто тако од аместије под I и II и помиловања под III и IV изузимају се кривице из §§ 307, 308 и 309 Кривичног законика.

Од аместије под I и II и помиловања под III и IV овог Указа, изузимају се лица:

1) која су осуђена по Закону о заштити јавне безбедности и поретка у држави или за кривице из Главе XII Кривичног закона;

2) која су као државни, самоуправни и други јавни органи осуђени за примање мита;

3) која су побегла у иностранство, па се ни до дана обнародовања овог Указа нису у земљу вратила;

4) која су осуђена поред главне казне и на споредну казну; губитак часних права или губитак службе; и

5) која су већ од судова условно осуђена.

Одредбе тачке III и IV овог Указа односе се само

на лица, која су починила кривична дела закључно до 1 јануара 1935 године.

Код амнестије под I и II и помиловања под III и IV остају у свима случајевима нетакнута права Државе и приватних лица на накнаду штете.

Министар правде решаваће сва спорна питања ако настане сумња како се има применити овај Указ.

Министар правде нека изврши овај Указ.

Број 1900
6 јануара 1935 год.
Београд.

Павле, с. р.
Станковић, с. р.
Перовић, с. р.

Министар правде,
Др. Драг. С. Којић, с. р.

8.

МИ

АЛЕКСАНДАР I.

по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

На предлог Претседника Нашег Министарског савета, Нашег Министра унутрашњих послова, прописујемо и проглашујемо

ЗАКОН

о именима места и улица и о обележавању кућа
бројевима

I ИМЕНА МЕСТА

Члан 1.

Свако насељено место (град, варош, варошица, трговиште, село) носиће само своје, званично утврђено, име.

О имену новог места и о промени имена места одлучује Министар унутрашњих послова.

Нова имена места објављиваће се у „Службеним новинама“.

исказ разилазио од те садржине уговора, то би било противно писменом уговору, који је као такав у сваком случају за странке обавезан.

Истина је да се мираз по постојећем правном правилу има вратити само онда, кад брак престане смрћу које странке, судским разрешењем, кад су странке коначно разведене од стола и постеље, кад је брак судски проглашен неваљаним и кад је један од брачних другова проглашен мртвим; али ови раслози вреде само у случају недостатка другог каквог споразума међу странкама. Пошто су пак и парничне странке као брачни другови у форми јавно-бележничке исправе склопиле уговор о давању и повратку мираза и у тај уговор нарочито унеле, да се мираз тужитељици има вратити и у случају престанка њиховог заједничког живота, а овај престанак је такођер доказан, онда је овај споразум за странке обавезан, јер нема таквог правног правила, које би забрањивало, да се такав споразум и услов за повратак мираза може међу странкама уговорити. Надаље је правно правило, да муж мора издати мираз, ако је издавање доспело и то без одбијања од мираза било каквих издатака, који се само онда могу подмирити из мираза, ако се не могу покрити из прихода имовине и зараде мужа; а како тужитељ није ни покушао доказивати да је наступио тај случај, већ напротив из његових изјава произлази, да су ти сви терети већ по њему подмирени без дирања у супстанцију имања његовог, следи последица да се ти издатци не могу обрачунати од мираза, па је с'тога призивни суд и у том погледу исправно поступио, кад је одбио предлог за доказивање, да се установи висина тих издатака. — Поред тога ваља истаћи, да се је тужени према спорном уговору обавезао да ће од примљеног мираза вратити тачно одређену количину истог, па ни с'тога разлога не могу се одрачунавати брачни издатци учињени за то време тим мање, што ти брачни издатци спадају у имовинско правно питање, које

се има решити у бракоразводној парници покренутој код првостепеног суда под бр. Г. 343/1930, јер је међу странкама неспорно да је тужитељица против туженог покренула бракоразводну парницу тражећи тамо и своја имовинска потраживања.

Из наведених разлога било је оправдано, да се ревизиона молба туженог као неоснована одбије.

Изрека суда о дужности плаћања трошка ревизионог поступка оснива се на § 543 грпп. у вези са §§ 508 и 425 грпп.

Нови Сад, 5 октобра 1933.

*

О миразу, види: II. 31, VI. 37, VIII. 163, IX. 85, X. 46.

7.

Судија који је пре изједначења судског и адвокатског испита, положио судијски испит, не може бити адвокат у седишту у којем је унутар пет година био судија, и ако је последњи пут био судија на коме другом месту.

(Кс у Н. Саду, Вп. 328/1934).

Касациони суд жалбу одбија.

Разлози: Одбор Адвокатске Коморе у Новом Саду својим решењем од 17 марта 1934 године број 300/1934 одбио је молбу Др. В. В. адвоката из Ч., којом тражи преселење своје адвокатске канцеларије у Ж., јер је молилац убележен у именик адвоката на основу § 3 т. 1 Зак. о адвокатима од 17 марта 1920 године, те зато не може упражњавати адвокатуру пре истека рока од 5 година од дана, када је престао вршити судијску функцију у Ж.

Против овога решења изјавио је праводобно жалбу Др. В. С. зато, јер он није тражио, да га Адвокатска Комора упише у именик адвоката са седиштем у Ж. односно да Адвокатска Комора узме на знање преселење

његове адвокатске канцеларије из Ч. у Ж. на основу § 3 т. 1 зак. о адв. већ на основу § 2 истог закона.

Наиме жалилац у својој жалби наводи, да је он у смислу Зак. чл. из 1874:XXXIV. § 5 т. 5 те у смислу Уредбе о измени и допуни Закона о адвокатима и адвокатским приправницима на територији Баната, Бачке и Барање од 26 маја 1919 и од 23 јуна 1922 год. те напоскон у смислу § 125 од. 2 Зак. о адв. од 17 марта 1920 имао право, да полаже адвокатски испит, јер је имао све прописне вежбе, које су горе наведене законске одредбе прописале, а у смислу § 2 сл. д) Зак. о адв., адвокатски испит једнак је са судијским испитом, те се услед тога има сматрати, као да има адвокатски испит, па је зато оправдана његова молба, када тражи, да Адвокатска Комора на основу § 2 зак. о адв. узме на знање преселење његове канцеларије из Ч. у Ж., односно, да га убележи у именик адвоката са седиштем у Ж.

Иначе његово последње место службовања је било у Т., а не у Ж., те зато и у случају примене § 3 Зак. о адв. има се узети у обзир само Т., а не и Ж.

Ова жалба није темељита зато, што жалилац у својим поднесцима сам признаје, да није прошло 5 година, од како је престао да служи у Ж. као судија. Закон не прави разлику, да ли је место, у којем жели жалилац да отвори адвокатску канцеларију, последње место његовог службовања или не, већ јасно забрањује, да не може ни у једном месту вршити адвокатуру, ако не прође пет година, од када је престао да служи у том месту. Зато је Одбор Адвокатске Коморе правилно одбио молбу жалиоца, а правилно се при одбијању молбе позвао и на § 3 Зак. о адв. јер је жалилац положио судски испит пре ступања на снагу Закона о адвокатима од 17 марта 1920 године, дакле у доба, када судски и адвокатски испит није био изједначен, те се услед тога не може сматрати, и у случају када би имао потребне вежбе за полагање адвокатског испита, да тиме, што је

своједобно положио судски испит, стекао и адвокатски испит. § 2 зак. о адвокатима нема ретроградну снагу, и зато се судски и адвокатски испити имају сматрати изједначеним тек после ступања на снагу Закона о адвокатима.

Пошто је дакле жалба у целости неоснована, то се иста имала одбити.

Нови Сад, 20 јуна 1934 године.

Види: X 65, — XIII 62.

8.

Нико није дужан да трпи, да се неко на његову штету, јавно шали.

(Кс. у Н. Саду, Крс. 77/1934)

Касациони Суд поводом ревизије приватног тужиоца изјављене због повреде материјалног закона из § 337 т. 1 сл. а) с. кр. п., а позивом на § 350 т. 5 став. последњи с. кр. п. поништава пресуду окружног суда и ствар упућује истом суду на нови претрес и одлуку.

У погледу осталог дела ревизије отклања решење.

Приватни тужилац је дужан да плати по Т. бр. 53 и 54 зак. о таксама за ову пресуду 100 (сто) динара, коју ће своту у смислу чл. 49 правилника о извршењу закона о таксама обратити окружни суд.

Разлози: Против пресуде окружног суда изјавио је ревизију прив. тужилац због повреде формалног закона из § 336 т. 5 с. кр. п. као и због повреде материјалног закона из § 337 т. 1 сл. а) с. кр. п.

Касациони суд је пре свега узео у разматрање ревизију изјављену због повреде материјалног закона из § 337 т. 1 сл. а) с. кр. п. и нашао је, да је ова ревизија основани у толико, што и ако инкриминирани напис не садржи у себи критерије дега преступа клевете из чл. 52 зак. о штампи, јер је тај напис објављен у једном хумористичком листу, те зато у озбиљност вести, садржане у напису, нико није веровао, но несумњиво је, да су оп-

тужени хтели тим написом да направе шалу на рачун приватног тужиоца.

Напис је — у целини својој — објављен у ту сврху, да се други смеју — то јест на увесељавање читалачке публике, с обзиром на однос, који постоји између приватног тужиоца и у напису споменутих Др. М. С. и Др. У., како то у својој пријави тврди приватни тужилац. Јер ако је тачно то, да је однос између приватног тужиоца са једне стране, и Др. М. и Др. У. са друге стране онакав, како то приватни тужилац тврди, онда цео напис има карактер омаловажавања приватног тужиоца, јер су оптужени ишли затим, да приватног тужиоца исмеју пред јавношћу. Из ових околности пак излази, да би постојао преступ увреде части.

Одбрана оптужених, да је то била само једна шала, не може се узети у обзир, јер нико није дужан да трпи, да се на његову штету јавно неко шали, особито пак у овом случају приватни тужитељ није дужан да трпи ту шалу, јер његови односи са оптуженима нису другарски, а осим тога су га путем новина пред широком јавношћу исмејали, зато је Касациони суд делимично уважио ревизију из § 337 т. 1 сл. а) с. кр. п., али како окружни суд није спровео понуђени доказни поступак у том правцу, какви су односи између прив. тужиоца и Др. М. и У., а од установљења ове чињенице зависи правилна примена закона, т. ј. да ли постоји преступ увреде части, то је овај суд позивом на § 350 т. 5 ст. пос. с. кр. п. поништио пресуду окружног суда и упутио исти, да донесе нову одлуку имајући у виду новелирану одредбу § 358 одељ. II с. кр. п.

Услед горње одлуке овог суда остали део рев. је постао беспредметан, зато је решавање истог ваљало отклонити.

Изрека овог суда о таксама оснива се на цитираним законским одредбама.

Нови Сад, 31 марта 1934 године.

О клевети види: XI. 88.

9.

I. Отварање стечаја може се тражити једним предлогом само против једног дужника. — II. У уточном поступку се не може више изменити кумулативни предлог.

(Кс. у Н. Саду, Нсп. 572/934),

Закључак: Рекурс Др. З. као повериоца одбија и закључак Апелац. Суда као другостепеног у нападно-том делу одобрава, а у ненападнутом делу оставља нетакнутом.

Разлози: Рекурент је напао закључак другостепеног суда у оном делу, којим се закључак првостепеног суда у погледу отварања стечаја мења за то, што се једним предлогом стављеним од стране повериоца не може тражити отварање стечаја против више дужника.

Ова је жалба неоснована.

У смислу законск. прописа стечајног закона, нарочито оних означених у §§ 64-84 стеч. закона, може се отварање стечаја тражити једним предлогом само против једног дужника, односно у колико се хоће тражити стечај против више лица, мора се за свако лице посебно ставити предлог суду, који има посебно за сваког дужника донети решење и у случају отварања стечаја водити посебни поступак.

Према томе је у том правцу становиште другостепеног суда посве исправно и довољно је образложено у смислу горе цитираних законск. установа, које говоре о дужнику индивидуално, а нигде у стечајном закону нема уставове, по којој би се против више дужника кумулативно могао отворити стечај чак ни у оном случају, кад би ти дужници имали исте повериоце.

Околност, што је рекурент у свом рекурсу ставио алтернативни петит, наима да се против све тројице дужника стечај посебице отвори односно у случају, да се ни то не прихвати, да се стечај отвори само против М. П., док одустаје од предлога за осталу двојицу дужника,

није од уплива и то зато, што је рекурент требао већ пред првим судом ставити одређен и тачан предлог, тако да би се он могао по првом суду свестрано узети у разматрање како у материјалном тако и у формалном погледу.

Неможе се дакле у рекурсу на трећу инстанцију учинити и надокнадити оно, што се је требало пред првостепеним судом учинити.

Нови Сад, 22 септембра 1934 године.

*

Види: VIII. 150. 175. 195. 199. — IX. 97. 106. 111. 114. — XI. 6. 99. — XIII. 75. — XIV. 9. 25. 142.

10.

Код нападања тестамената одма се имају изнети сви разлози за нападање, а нови разлози могу се касније поднети само онда, ако ти разлози нападачу нису могли бити познати.

(Кс. у Н. Саду, Бр. Г. 790/1932).

Касациони Суд Б. Одељење одбија ревизионе молбе оба тужена, те их обвезује да тужиоцу на руке правозаступника му плате у року од 15 дана под претњом принудног извршења у име ревизионих трошкова 1250 д.

Разлози: Правни је пропис, да се код нападања тестамената одмах имају изнети сви разлози за нападање, те да се нови разлози могу изнети касније само онда, ако нападачу ти разлози нису могли бити познати.

Тужени који су уложили ревизиону молбу тај разлог за нападање тестамената, да исти зато не вреди јер јавни бележник није употребио заклетог тумача за српски језик нису изнели ни до завршетка поступка пред I ст. судом и ако су изнели разне и многе друге разлоге, већ су изнели тај разлог тек у току призивног поступка. Према томе по горњем правном правилу закашњено.

Са овог разлога призивни суд није повредио формално правно правило када у погледу постојања тога

разлога није одредио доказни поступак тим мање, јер у парници не учествује сестра тужених која се такођер држи тестаментa.

Са ових је разлога ваљало ревизионе молбе оба тужена као неосноване одбити и молитеље ревизије обвезати на снашање ревизионих трошкова.

Нови Сад, 30 августа 1934 године.

*

Види: VI, 66, VII, 79, X, 79, — XI, 49, 186, XIII, 34, 49, 72.

11.

Побачај жене не чини бракоразводни узрок, ако је муж био потстрекач дела.

(Кс. у Н. Саду Г. 661/1931)

Ревизиону молбу тужиоца одбија.

Разлози: Тужилац својом ревизионом молбом напада пресуду привног суда, јер да је овај повредио правно правило, када је противно садржини парничких списа и противно исказима преслушаних сведока погрешно установио, да је тужена имала оправданог разлога, да га напусти, те када је уопште погрешно установио чињенично стање, те је на основу тако погрешно установљеног стања ствари извео погрешан правни закључак, на основу кога је његова тужба одбијена.

Наводи тужилац даље, да он није тужену наговорио на побачај а све да је то и учинио, да му је тужена опростила, јер је после извршеног побачаја више од једног месеца живела с њиме у брачној заједници и тек после тога да га је без икаквог разлога напустила, а баш ту околност, која је основ његове бракоразводне тужбе, није привни суд испитао и установио.

Ове су жалбе неосноване.

Не стоје наводи тужиоца, да је привни суд повредио било формална било материјална правна правила,

већ је напротив исти суд на основу проведених доказа правилно установио чињенично стање ствари оцењујући прикупљене доказе по свом слободном уверењу а без повреде § 270 гр. п. п. и на основу тако установљеног чињеничног стања донео правилан правни закључак.

Противно горњој тврдњи тужиоца привни је суд на основу прикључене пресуде кривичног суда установио да је тужилац правомоћно пресуђен ради суделовања његовог код побачаја тужене као потстрекач и да је ова због тога њега напустила.

Тужиоцу као потстрекачу у кривичном делу његове супруге не припада право на бракоразводну тужбу ради тога дела, како то прописује § 84 закона о брачном праву.

Напуштање тужиоца од стране тужене због таквог дела оправдава се баш тим делом без обзира да ли се је то напуштање догодило одмах по свршеном делу или после кратког времена иза почињења дела а нарочито такво напуштање не чини бракоразводни узрок из тач. а) § 80 бр. зак., где се тражи, да је брачни одношај услед тога толико разривен да је даљи брачни живот постао несношљив по страну, која тражи развод, а није крива.

Како даље из установљеног стања ствари по нижим судовима следи и то да је тужилац кратко време иза одласка тужене од њега довео себи у кућу једну младу жену, то ова околност испричава тужену, да се она тужитељу не мора вратити шта више ни онда, кад би ју он на то био позвао прописним путем, што међутим није ни покушао учинити.

Из наведених разлога било је оправдано ревизиону молбу тужиоца као неосновану одбити мимоишавши расположење о ревизионом трошку, јер овог није било за тужену, која је са парницом успела.

Нови Сад, 15 маја 1934 године.

12.

Писмени рекурс мора бити потписан од адвоката. Кад ово није учињено, има се вратити поднесак на исправку давањем новог рока.

(Кс. у Н. Саду, Вп. 246/1934).

Касациони суд услед утока оврховодитељице решење окружног суда ставља ван крепости и упућује окружни суд да са утоком поступи у см. прописа става 2 §-а 184 грађ. п. п.

Разлози: У см. § а 614 става 2 грађ. п. п. писмени рекурси морају бити потписани од адвоката. Како је у конкретном случају оврховодитељица поднела писмени рекурс који од адвоката није потписан, имао је окружни суд поступити у см. прописа §§-а 183 и 184 грађ. п. п., т. ј. вратити подносиоцу рекурс, ради исправке те формалне грешке и одредити му нов рок ради подношења рекурса. Како то није учинио, ваљало је решење ставити ван крепости и суд упутити да поступи према диспозитиву овога закључка.

Нови Сад, 19 маја 1934 године.

13.

Код установљења: да ли постоје сва обележја злочина силовања, потребно је узети у оцену и то, да ли је оштећена услед оптуженикове претње била уплашена и у каквој мери и услед тога дала мањи отпор.

(Кс. у Н. Саду, Кре 500/1931).

Поводом жалиачеве ревизије због повреде материјалног закона из § 337 т. 1. б. кр. п. поништава се, ослоном на § 350 т. 5 ст. 2 кр. п., првостепена пресуда, те се ствар упућује првостепеном суду на нови претрес и одлуку.

Разлози: И ако се је то могло колико из признања оптуженикова, толико и из исказа оштећеника да утврди,

првостепени суд то није у својој пресуди учинио, т. ј. да ли је оштећени услед оптуженикове претње утужене прилике била или не уплашена или јако уплашена, да ли је или не оптужени у таком стању оборио на земљу, те подиравши јој сукње силом расчепио ноге, па по том извадивши свој полни уд извршио над њом полни акт.

Како је то одлучно за решавање по питању, да ли у овом случају постоје сва потребна обележја злочина из § 269 т. 1 кр. з. т. ј. да ли је било принуде силом или принуде претњом или напакон обоје, дакле, како у нападнутој пресуди нема утврђења таквих чињеница на којима би се по правилној примени закона морала да заснива пресуда, то је овај суд ослоном на § 350 т. 5 ст. 2 кр. п. и пресудио као у диспозитиву ове пресуде и то поводом жалиачеве ревизије због повреде материјалног закона из § 337 т. 1 а. кр. п.

По себи се разуме, да ће првостепени суд на новом претресу установити и то, да ли је оштећена утужене прилике била у другом стању и у јесном случају у којем месецу. Па да ли је по том и у колико била способна за одбрану.

Услед тога је постало беспредметно решавање и по жалиачевој ревизији због повреде формалног закона из § 336 т. 6 кр. з.

Нови Сад, 25 јануара 1933 године.

*

Види: VI. 65.

14.

Удовица, која ступи у дивљи брак, тим својим делом постаје недостојна удовичког плодуюживања.

(Кс. у Н. Саду, Број Г. 521/1931).

Касациони суд ревизиону молбу тужене одбија и осуђује тужену да плати тужитељима а на руке правозаступника им у име ревизионих трошкова 2510 динара у року од 15 дана под теретом оврхе.

Разлози: Тужена напада пресуду Апелационог суда. Наводи да је њен муж 1915 године проглашен за умрлога да је тек после 3 године отишла код П. М. да с њиме заједно живи и то зато што су је тужитељи на то приморали јер су јој онемогућили да с њима заједно остане и да живи тамо где је са својим мужем живела. Они су је оданде истерали и од великог имања нису јој ништа дали.

Када је у таким околностима отишла да заједнички живи са П. не може се у томе видети ни немарност, ни неверност, ни недостојност.

Жали се на пресуду због повреде материјалних и формално-правних прописа. Повреду материјално-правних прописа види у томе што Суд није индивидуално пресуђивао овај случај у погледу примене правног прописа по коме удовица која ступи у дивљи брак тим својим делом постаје недостојна удовичког плодоуживања, те су с обзиром на прилике под којима је тужена морала ступити у дивљи брак, требао јој досудити барем толико од мужевљевог имања колико јој је за живот потребно.

Повреду формално правних прописа види у томе, што Суд није одредио доказни поступак на тврдњу да су је тужитељи приморали да напусти мужевљеву кућу и имање, чиме је била приморана да ступи у заједничко кућанство са П!

Ове су жалбе неосноване, јер је суд правилно изрекао да удовица која ступа у дивљи брак, тим својим делом постаје недостојна удовичког плодоуживања.

Према томе Суд је с правом отклонио доказивање у том правцу да су тужитељи приморали тужену да напусти мужевљеву кућу јер ова чињеница нема важности на пресуђивање овога спора. У колико су тужитељи протузаконно поступили против тужене, могла се иста ради заштите својих права обратити Суду.

Како је ревизиона молба тужене неоснована, треба-

ло ју је са истом одбити и осудити је на снашање ревизионих трошкова.

*

О недостојности удовице, види: III. 17. — IV. 22. 23. — V. 58. — VIII. 159. — IX. 61. — XI. 140. — XII. 120. — XIII. 70. — XIV. 127.

15.

Неистинити потпис на пријави Уреду за осигурање радника, и неистинито испуњење те пријаве, сачињава кривично дело престапа прављења лажне исправе и злочин употребе лажне исправе, у идеалном стицају са преступом преваре.

(Кс. у Н. Саду, Кре 357/1932.)

*

Дело је учинило лице, које је себе неистинито пријавило као запосленог члана Уреда

16.

Давање новца неком да изврши побачај над другим лицом, сачињава кривично дело потстрекавања.

(Кс. у Н. Саду, Кре 267/1932.)

17.

Према изречном наређењу §. 324. Кр. з. утаје уопште, које би учинили претци према потомцима у правој линији, неће се казнити, ако они живе у заједници, — ни онда, ако је предак то дело учинио у вршњу дужности старатеља или тутора.

(Кс. у Н. Саду, Кре 115/1932.)

18.

Израз „млад човек“ не може се сматрати као израз омаловажења или презирања, зато, јер овај израз сам по себи ни у обичној употреби не значи увреду: али би могао значити увреду (чл. 52. од. 4. Зак. о штампи) онда, ако би се за једно старо лице, у подругљувом смислу употребио.

(Кс. у Н. Саду, Кре 65/1932.)

19

За постојање дела клевете не тражи се нека нарочита намера, као што се то тражи код других кривичних дела, већ је довољно, да се из емог написа може извести дело клеветања (чл 52. Зак. о штампи.)

(Кс. у Н. Саду, Кре 268/1932.)

20.

I. Према судској пракси, ако тештатор у тестаменту изрази, без ближе и тачније ознаке, жељу, да његов иметак наследе сва његова деца, онда се под децом имају разумети и десценденти његове деце. — II. И ако се десцендент одрекао наслеђивања према остављачу, зато, што је намирен, може му се тестаментом оставити један део оставине, у колико то не вређа нужни део осталих десцендента.

(Кс. у Н. Саду, Г. 1044/1930.)

Касациони суд услед ревизионе молбе тужитеља пресуду Апелационога суда преиначује и изриче да и тужитељу припада право наследства по тестаменту.

Осуђује се тужени да тужитељу, на руке правозаступника му плате, у року од 15 дана под претњом оvrхе 1940 дин. (хиљаду девет стотина и четрдесет дин.) првостепених, 1920 дин. (хиљаду девет стотина и двадесет динара) призивних и 420 дин. (четири стотине и двадесет динара) ревизионих трошкова. Државном Ерару пак у име таксе за ревизиону молбу 100 дин. (сто дин.).

Списи се уступају среском суду у Сенти као оставинском суду на даљи надлежни поступак.

Разлози: Основана је ревизиона жалба тужитељева да је Апелациони суд повредио материјално правне прописе, када га је, потврђујући првостепену пресуду, са тужбом одбио.

Према опште усвојеном стајалишту судске праксе, ако тештатор у тестаменту изрази, без ближе и тачније

ознаке, жељу, да његов иметак наследе сва његова деца, онда се под децом имају разумети, и десценденти његове деце, унуци, праунуци итд. Истина да је отац малолетнога тужитеља, а син остављача, за живота од оца нешто у новцу примио, (8400 круна), за који је наводно купио 6 јутара некретнина, и да је оцу, оставитељу, чак дао изјаву, према којој он ни од оца ни од матере, а ни његови потомци, немају више ништа да потражују, али та изјава не искључује да је оставитељ, при свем том, хтео, да у наслеђивању његовог осталог иметка учествује и тужитељ, његов унук; утолико више што неки од преслушаних сведока потврђују, да је супруга остављача изјављивала, да је жеља њенога мужа, остављача била та, да се тужитељ из наследства не искључује; да приликом састава тестаamenta није било говора о томе да тужитељ не добије из оставине ништа зато, што му је отац намирен, и што тужене и не тврде да би тиме, што би и тужитељ учествовао у наслеђивању, оне у своме нужном делу биле ускраћене.

Из свих тих разлога је ревизиону молбу као основану ваљало уважити, тужби места дати и тужене осудити да плате тужитељу трошкове поступка у све три инстанције. Списе пак уступити надлежном оставинском суду да настављајући оставински поступак, оставину предату наследницима, у смислу ове пресуде.

Нови Сад, 12 јунија 1934 године.

21.

Ломбардни зајам постоји и онда, ако је дужник условно понудио своју личну одговорност, но веровник исту није прихватио.

(Кс. у Н. Саду, Г. 1561/1929.)

Касациони суд Б. Одељење одбија ревизиону молбу тужитеља.

Разлози: Тужилац напада пресуду призивног суда, те тврди да је тај суд погрешним закључивањем уста-

новио да је по среди ломбардни зајам. У доказ тога позива се у главном на кореспонденцију странака.

Жалба није основана.

По ненападнутом установљењу призивног (односно I степ.) суда приликом обрачуна разних рачуна туженикових исказан је плус у корист туженога у погледу његовог комтокорента а плус у погледу ломбардног зајма, датог му на ратне обвезнице мађарске, од којих је овај задњи био већи, те је салдо испао у корист тужитеља.

Из ових чињеница умесно изведен је тај закључак, да је прелазом на један рачун, преостало само оно потраживање које проистиче из зајма за који је претпоставка да је ломбардан, јер приликом давања није ништа друго уговорено, нити је исказано, да је новац за куповања обвезница ратног зајма био дат на рачун ранијег споразума склопљеног у погледу контокорента тужениковог.

Једино би се из писма туженога од 30 новембра 1918 год. могла извести и лична обавеза туженога, јер се у том писму тужени позива на то да његове некретнине пружају довољну гаранцију. Но како тужилац није прихватио понуду туженога садржану у том писму већ је поступио према опомени која се налази на крају тога писма изгледа видевши већу гаранцију у обвезницама ратне штете него у личној обавези туженога, то је закључак призивног суда да је по среди ломбардни зајам уместан.

Како у погледу осталих приговора тужитеља (као давање менице и т. д.) не постоји ревизиона жалба то се овима не треба подробно забављати, будући је одговор садржан у пресуди призивног суда.

Како је пак призивни суд тачно применио прописе матер. закона који се односи на ломбардни зајам, то је ваљало ревиз. молбу као у целости неосновану одбити.

Нови Сад, 31 марта 1932.

О ломбардном зајму: III, 22 103. — VI, 39, 62. — VIII, 129, IX 101. — X, 13, 37. — XI, 94.

Иск. д. сп/333